

Parlamentul
Republicii Moldova

VI nr. 30

16 iulie 2020

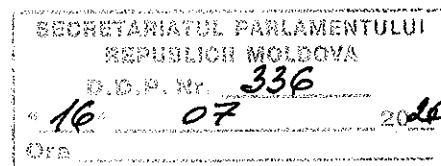
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege pentru modificarea articolului 23 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Anexă:

- Proiectul de lege – 2 file.
- Nota informativă – 3 file.

Deputați în Parlament:

Viola Ionescu
Apostolova Reghina
Darius Ulanov
Fotezcu V.P.
Tauber Clarina
Petru Jordan
Geor Himici

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea articolului 23 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. Articolul 23 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.24–26, art.137), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

- Alin. (1), la final se completează cu următorul text:
„În acest sens, Guvernul asigură, prin intermediul ministerelor și altor autorități administrative centrale sau alte instituții abilitate, evidența tuturor tratatelor internaționale la care este parte Republica Moldova;
- Se completează cu alin. (1¹) cu următorul conținut:
„Evidența tratatelor este asigurată în scopul aprecierii actualității și necesității aplicabilității tratatului, în conformitate cu interesele Republicii Moldova. Pentru a aprecia actualitatea tratatului, Guvernul, o dată la 4 ani, va efectua o evaluare a tuturor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. În dependență de rezultatele evaluării, Guvernul va lua măsuri pentru amendarea sau denunțarea tratatelor sau va propune acest lucru Parlamentului, pentru tratatele prevăzute la art. 11 alin. (1) al prezentei legi.”;
- Se completează cu alin. (1²) cu următorul conținut:
„Evaluarea tratatelor internaționale ce presupun angajamente financiare față de organizațiile internaționale și regionale la care Republica Moldova este parte are loc anual. La evaluare se va ține cont de cuantumul cotizației, rezultatele activității organizației, nivelul de participare al Republicii Moldova în cadrul organizației, beneficiile rezultate din calitatea de membru în organizații, existența unor alternative și opțiuni noi.”
- Se completează cu alin. (7) cu următorul conținut:
„(7) Guvernul prezintă Parlamentului, anual, informația despre actualitatea, necesitatea și beneficiile participării Republicii Moldova la tratatele care presupun angajamente financiare față de organizațiile internaționale și regionale. În dependență de rezultatele evaluării menționate la alin. (1²), Guvernul poate propune Parlamentului denunțarea tratatelor internaționale prevăzute la art. 11 alin. (1) al

prezentei legi, care nu aduc beneficii Republicii Moldova”.

Art. II. Guvernul Republicii Moldova, în termen de 6 luni de la adoptarea prezentei legi, va asigura sistematizarea și luarea la evidență a tuturor tratatelor internaționale la care este parte Republica Moldova și va prezenta Parlamentului informația despre actualitatea, necesitatea și beneficiile participării Republicii Moldova la tratatele internaționale care presupun angajamente financiare față de organizațiile internaționale și regionale.

Art. III. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nota informativă
la proiectul de Lege pentru modificarea art. 23 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Deputații Fracțiunii parlamentare "Partidul ȘOR".

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Tratatele internaționale reprezintă o sursă de drept la fel de importantă și obligatorie precum cadrul legal național. Conform art. 27 al Convenției de la Viena privind dreptul tratatelor, o parte nu poate invoca dispozițiile dreptului său intern pentru a justifica neexecutarea unui tratat. Astfel, indiferent de tipul și natura juridică a tratatului, statele părți sunt obligate să respecte și să execute prevederile acestuia.

Cadrul legal național în materia tratatelor internaționale conține anumite prevederi cu privire la executarea tratatelor internaționale. Astfel, Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova la art. 23 prevede că Guvernul ia măsurile necesare pentru executarea tratatelor internaționale iar autoritățile publice de atribuțiile cărora ține obiectul tratatului internațional asigură executarea obligațiilor și urmăresc executarea acestuia de către cealaltă parte la tratat. În același timp, art. 23 mai prevede faptul că autoritățile care trebuie să asigure executarea tratatului informează Guvernul Republicii Moldova asupra problemelor, pe care le implică aplicarea tratatului, în vederea soluționării lor operative. Prevederi similare se regăsesc și în Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015. Mecanismul prevăzut de acest Regulament constă în: 1. Organele responsabile pentru implementarea tratatelor vor prezenta semestrial Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene informația privind deficiențele întâmpinate la implementarea tratatelor, precum și anual informații privind procesul implementării prevederilor tratatelor internaționale încheiate. 2. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în baza informației prezentate, va raporta semestrial Guvernului despre problemele constatate la implementarea tratatelor și a altor înțelegeri internaționale la care Republica Moldova este parte și respectarea obligațiilor ce recurg din prevederile acestora, precum și va înainta propuneri corespunzătoare la subiect.

În pofida existenței prevederilor legale actuale, se atestă o inaplicabilitate practică a acestora. Astfel, la moment nici o instituție nu are o evidență clară a tuturor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, respectiv a tuturor drepturilor și obligațiilor rezultate din aceste tratate. Această situație poate genera riscuri sporite de neexecutare a unor obligații, ceea ce ar aduce atingere imaginii Republicii Moldova și chiar apariția unor prejudicii.

Pe de altă parte, lipsa unei evidențe clare a tratatelor internaționale ne pune în situația executării unor obligații internaționale a unor tratate care nu mai reprezintă un interes pentru Republica Moldova, nu sunt de actualitate, sau și-au pierdut din eficiență.

O altă problemă care se dorește a fi soluționată prin prezentul proiect de lege este gestionarea eficientă a resurselor bugetare în contextul participării Republicii Moldova la diverse organizații internaționale și regionale care presupun asumarea unor angajamente financiare. Astfel, pe parcursul ultimilor 15 ani, țara noastră a achitat sub formă de cotizații la diferite organizații internaționale suma de aproximativ un miliard de lei (mai exact 935 415 291 lei). Doar în anul curent, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 75/2020 cu privire la achitarea din bugetul de stat pentru anul 2020 a cotelor de membru și a datoriilor Republicii Moldova față de organizațiile internaționale și regionale, Republica Moldova a achitat 65.600.900 lei către aceste organizații. Această sumă este enormă și se resimte cu atât mai mult în contextul crizelor economice, precum cea mai recentă criză produsă de virusul COVID-19. Prin urmare, se impune o analiză periodică a necesității și oportunității participării Republicii Moldova la aceste organizații internaționale și regionale, fapt care ar aduce economii la bugetul de stat și ar asigura o politică externă în strictă legătură cu interesul național.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu contravine angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană, precum și prevederilor Acordului de Asociere.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul presupune introducerea a două componente noi în ceea ce privește implementarea tratatelor internaționale. Pe de o parte, se propune introducerea obligației Guvernului de a asigura evidența tratatelor internaționale, prin intermediul ministerelor și altor autorități

administrative centrale sau alte instituții abilitate și de a evalua o dată la 4 ani actualitatea tratatelor internaționale.

Pe de altă parte, în ceea ce privește evaluarea tratatelor internaționale ce presupun angajamente financiare față de organizațiile internaționale și regionale la care Republica Moldova, aceasta va avea loc anual. În urma acestei evaluări, Guvernul va informa Parlamentul despre actualitatea, necesitatea și beneficiile participării Republicii Moldova la tratatele care presupun angajamente financiare față de organizațiile internaționale și regionale și va propune, după caz, denunțarea tratatelor internaționale care nu aduc beneficii Republicii Moldova.

5. Fundamentarea economico-financiară

Prezentul proiect nu presupune cheltuieli de la bugetul de stat. Dimpotrivă, urmare a adoptării prezentului proiect, se va crea o posibilitate reală și un mecanism prin care se vor economisi bani din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările propuse vor fi operate în cadrul art. 23 al Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. Articolul 23 se referă la asigurarea executării tratatelor internaționale. Astfel, acest articol se completează cu prevederi care au ca scop sporirea eficienței practice de aplicare a articolului *per general*, precum și introducerea unor instrumente noi care se încadrează armonios în conținutul acestui articol și corespund scopului acestuia.

Deputați în Parlament:

.....
Moldova Ionuț (M)
Apostolova Reghina (R)
Denis Ulanov
Foteșcu V.P.
Petru Iordan (I)
Tauber Marine (M)
Igor Himici (H)